

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: J. S.**, zastoupen JUDr. Petrem Knoblochem, advokátem, se sídlem Husova 17, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 6. 2005, č. j. 60 Az 57/2005 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. Petru Knoblochovi, **se přiznává** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka ve výši 1075 Kč; bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 57/2005 - 33 ze dne 23. 6. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 260/LE - B01 - B02 - 2005 ze dne 13. 4. 2005, jímž byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Z obsahu stěžovatelovy kasační stížnosti je možné dovodit, že uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdí, že soud nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení, neboť dospěl k závěru, že v jeho případě nejsou splněny důvody pro udělení azylu. Stěžovatel považuje za nesprávné, že se soud v napadeném rozhodnutí ztotožnil s právním hodnocením správního úřadu a neposuzoval stěžovatelem uváděné důvody jako důvody pro udělení azylu. Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že v jednání různých seskupení politických či soukromých, i v jednání dalších institucí a případně jednotlivých soukromých osob spatřuje útoky na svou osobu a svou bezpečnost i bezpečnost svých příbuzných, které by svou přítomností v zemi původu mohl ohrozit v jejich bezpečí. Dále uvedl, že proti těmto tvrzeným útokům není možná ani ochrana ze strany státních orgánů, které jsou ve značné míře zkorumpované. Podle názoru stěžovatele proto správní úřad a potažmo i v následujícím přezkumném řízení soud pochybil, nezhodnotil-li tato tvrzení ve smyslu ust. § 12 až § 14 zákona o azylu a kvalifikoval stěžovatelovu žádost o azyl jako zjevně nedůvodnou ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatel rovněž navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost stěžovatele považuje za nedůvodnou, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i kasační stížností napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto i pro účely řízení o kasační stížnosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. K implicitní námitce stěžovatele, že nebyl zvážen v jeho případě i postup podle ustanovení § 14 zákona o azylu, tedy k udělení azylu z důvodů hodných zvláštního zřetele, žalovaný poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 24 Az 960/2003 ze dne 6. 1. 2004, podle něhož se možnost udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu váže na ustanovení § 12 zákona o azylu, a teprve ukáže-li se, že nejsou splněny podmínky pro použití § 12, může správní úřad výjimečně přistoupit k aplikaci ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu. Poukazuje na skutečnost, že stěžovatelova žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, a tedy nebylo důvodu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl zamítnout kasační stížnosti a nevyhovět žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 12. 4. 2005 uvedl, že je národnosti ruské, náboženského vyznání křesťanského, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace, stejně jako jeho příbuzní. Jako důvod opuštění Ukrajiny uvedl, že chtěl podnikat na území České republiky a také že po něm na Ukrajině požadovaly organizované skupiny vyděračů peníze. Výslovně v žádosti uvedl, že žádá o azyl ze stejných důvodů jako poprvé. Z obsahu protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 12. 4. 2005 je zřejmé, že stěžovatel pouze blíže rozvedl důvody uvedené již v žádosti, tj. že ho k odchodu z Ukrajiny přivedl nátlak organizovaných skupin vyděračů, jimž nebyl schopen platit poměrně vysoké částky. Vedle tohoto základního důvodu uvedl rovněž jako důvod odchodu špatnou ekologickou situaci ve městě, z něhož pochází (Z.). Posledním důvodem odchodu z Ukrajiny mělo být to, že není ukrajinské národnosti a vzhledem k tomu, že se stále více na Ukrajině objevují různá nacionalistická hnutí, rozhodl se, že se bude problémům s nacionalisty vyhýbat a odejde do ciziny. Dále z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel se na území České republiky zdržuje již od roku 1999, kdy přicestoval na vízum

opravňující k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání. V roce 2000 mu však měly být odcizeny doklady, na cestu na Ukrajinu, aby si mohl nové doklady vyřídit, však podle svého tvrzení neměl peníze, a od 10. 2. 2000 se tak na území České republiky zdržoval ilegálně. Dne 8. 4. 2001 požádal v České republice o azyl, ten mu však udělen nebyl. Ve správním spisu je založen rovněž nepodepsaný stejnopis protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 8. 10. 2001, v němž stěžovatel uvedl jako důvody své tehdejší žádosti o azyl rovněž problémy s vyděrači, neúspěchy v obchodě a ekologickou situaci na Ukrajině. Obsah odůvodnění své předchozí žádosti o azyl pak potvrdil i ve výše zmíněném protokolu ze dne 12. 4. 2005. Žalovaný ve svém napadeném rozhodnutí ze dne 13. 4. 2005 proto s ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelovu žádost o azyl zamítl, neboť dospěl k závěru, že důvody, pro které stěžovatel opětovně žádal o poskytnutí mezinárodní ochrany formou azylu, jsou v zásadě obdobné jako v řízení o první žádosti o azyl, a pokud uvádí důvody další (obavy před ukrajinským nacionalismem), jde o důvody, které mu musely být známy již při podání první žádosti.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že uvedené rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž brojil proti tomu, že jeho žádost o udělení azylu byla žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná, a namítal, že údaje, které žalovanému poskytl, odůvodňují posouzení jeho žádosti ve smyslu ustanovení § 12 a § 14 zákona o azylu. Krajský soud jeho žalobu zamítl. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen 26. 7. 2005 a kasační stížnost proti němu byla podána dne 6. 8. 2005.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost shledává Nejvyšší správní soud s ohledem na uplatněný kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přípustnou.

Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku z toho důvodu, že se soud nezabýval tím, zda důvody uváděné stěžovatelem jako důvody pro udělení azylu neopravňují k aplikaci ustanovení § 12 či § 14 zákona o azylu a ztotožnil se s právním závěrem žalovaného, že žádost o udělení azylu je zjevně neopodstatněná ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Je nasnadě, že právě skutečnost, že rozhodnutí žalovaného bylo opřeno o zjevnou nedůvodnost stěžovatelovy žádosti a že byl tedy aplikován § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, je pro posouzení stěžovatelových námitek, jimiž brojí proti rozsudku krajského soudu, zcela rozhodující. Podle tohoto ustanovení se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel v opakovaně podané žádosti o udělení azylu uvede skutečnosti v zásadě shodné či obdobné jako v žádosti předchozí a nebo uvede skutečnosti jiné, které mu však byly či musely být známy již při podání předchozí žádosti o udělení azylu. Hypotéza této normy tedy předpokládá, že k uplatnění její dispozice - tedy zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, aniž je zkoumána z pohledu možného naplnění hypotézy ustanovení § 12, § 13 či § 14 zákona o azylu, musí být naplněny dvě skutkové okolnosti: a) žadatel žádá o udělení azylu opakovaně (což předpokládá, že v řízení o předešlé žádosti nebyly shledány podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12, § 13 ani § 14 zákona o azylu) a b) v nově podané žádosti uvede skutečnosti shodné či obdobné jako v žádosti předchozí, popřípadě uvede skutečnosti jiné, ty mu však byly či pouze musely být známy již při podání předchozí žádosti o azyl. Shledal-li tedy krajský soud, že je hypotéza ustanovení § 16 odst. 1 písm. d)

zákona o azylu naplněna, žádal-li stěžovatel již v roce 2001 o azyl s tím, že Ukrajinu opustil již v roce 1999 proto, že jednak byl vydírán mafií, která požadovala platby za ochranu při žalobcově podnikání, jednak proto, že v oblasti Z. je špatná ekologická situace, a o stejné důvody opřel svou žádost z roku 2005, přičemž ji pouze doplnil o důvod obav z ukrajinského nacionalismu, aniž však došlo k jakémukoliv negativnímu dopadu nacionalisticky motivovaných projevů do jeho života a nadto nešlo o skutečnost, která by vyvstala nově, nezákonnosti se nedopustil. Krajský soud tedy aplikoval správný právní předpis (zákon o azylu), v jeho rámci správnou právní normu (tj. právní normu obsaženou v § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu), a vyložil ji správně.

Přisvědčuje-li soud oprávněnosti aplikace ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, nemůže pak přistoupit na námitku stěžovatele, že měl být zkoumán důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 či § 14 zákona o azylu. Těmto ustanovením se žalovaný a následně ani krajský soud, aplikoval-li normu obsaženou ve zmíněném ustanovení, zabývat neměl a nemohl, neboť jeho aplikace meritorní posuzování azylových důvodů ve smyslu těchto ustanovení logicky vylučuje. Při aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) je z povahy věci vyloučeno zkoumání důvodnosti žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu a pro případné rozhodování žalovaného o udělení azylu z důvodů předvídaných v § 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. d) zákona, jak bylo předznamenáno, zjišťovány nejsou. Nezjišťoval-li je krajský soud, nedopustil se tak stěžovatelem namítané nezákonnosti.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 57/2004 - 54 ze dne 15. 8. 2005 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Petr Knobloch. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1075 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, společně s režijním paušálem podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Pro zaplacení této částky soud stanovil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu